

vil binde mere Kapital end højst nødvendigt i de Bygninger, som skal opføres paa Brugene. Lovforslagets § 6 aabner Adgang til, at man, uden at tabe Retten til at opnaa det fulde Byggelaan, kan udskyde Opførelsen af Bygninger, indtil den fulde Udbetaling maa anses for formaalstjenlig.

Ved Revisionen af Husmandsloven for 2—3 Aar siden var man stærkt inde paa at faa skabt en Forbindelse mellem Amtskommissionerne og Jordlovsudvalget, hvorved der kunde skabes en mere enkel Forretningsgang, og hvorved de Vurderinger, der skal foretages ved Oprettelse af et Husmandsbrug, kunde blive saa ensartede som muligt, og jeg gaar ud fra, at det Samarbejde, som blev skabt den Gang, har virket tilfredsstillende til begge Sider. Det blev fra alle Sider stærkt understreget, at Amtskommissionernes Betydning ikke maatte forringes gennem Samarbejdet med Jordlovsudvalget, ud fra den Betragtning, at Amtskommissionerne har Lokalkendskab og altsaa ved Bedømmelsen af de forskellige Brug har den Indsigt og det nære Kendskab til dem, som netop betinger, at Bedømmelsen kan blive saa retfærdig som muligt.

Ved en Lejlighed som denne er der et andet Spørgsmaal, som ogsaa maa tages i Betragtning. Ved den sidste Revision af Husmandsloven tilstræbte man at faa de to Systemer af Jordlove, som vi har, til at virke under nogenlunde lige økonomiske Forhold. Det var ogsaa forsøgt tidligere, men ved denne Revision kom man til en praktisk Løsning af Spørgsmaalet, og saa vidt man kan bedømme nu, medførte den Ordning, der den Gang blev truffet, at Husmandsloven er blevet brugt mere end i den Tid, da de to Systemer af Love gav ulige økonomiske Vilkaar for Brugerne.

Jeg kan i det store og hele paa mit Partis og egne Vegne give Tilslutning til, at dette Tillæg til Husmandsloven af 29. Marts 1924 gennemføres i uændret Skikkelse, og jeg skal med disse faa Ord anbefale det foreliggende Lovforslag til det høje Tings Velvillie.

Jensen (Aale): Den højtærede Landbrugsminister sagde i sin Forelæggelsestale, at dette Lovforslag er enstemmigt vedtaget i Folketinget, og det er jo rigtigt; men naar det er blevet enstemmigt vedtaget, ligger det i, at vi fra vor Side har resigneret for at faa de Fremskridt, som Lovforslaget indeholder i Sammenligning med, hvad der oprindeligt blev foreslaaet

af den højtærede Minister. Mit Parti kunde have ønsket en ganske anden Lovgivningsmaade paa dette Omraade, men vi erkender, som sagt, at her er Tale om Fremskridt, som man ikke kan se bort fra, og som vi hilser med Tilfredshed. Vi kan jo ikke faa vore Ønsker gennemført med den Sættelse, Rigsdagen har paa nærværende Tidspunkt. Jeg kan udtale min Tilfredshed med, at det i Lovforslaget tydeligt er bemærket, at Brugene skal være saa store, at de kan ernære en Familie ved Familiens egen Arbejdskraft. Det er første Gang, dette direkte har staaet i en Lov om Husmandsbrug; det modsatte har før været gjort gældende, nemlig at det ikke var Hensigten, at Brugene skulde være saa store, at de fuldt ud kunde beskæftige Familiens egen Arbejdskraft, hvilket netop betyder, at Jorden ikke skal kunne ernære en Familie, i hvert Fald ikke, naar der er Tale om et almindeligt Landbrug. Det er muligt, at Brugene nu kan blive saa store, at de kan ernære en Familie ved dennes egen Arbejdskraft, men saa maa det ogsaa være meget dygtige Jordbrugere, der faar dem, og desforuden maa Jorden kunne erhverves omtrent til den Værdi, den er ansat til i Jordskyld, hvilket vistnok mange Steder i Landet vil have sin Vanskelighed. Jeg ved nok, at det kan ske enkelte Steder, men i al Almindelighed tror jeg ikke, det lader sig gøre. Efter min Mening har man altid været lovlig karrig med disse Laan. De Brug, der oprettes, bør være saa store, at en jævnt dygtig Jordbruger kan ernære sin Familie paa den Jordlod, han faar, da han ellers bliver nødt til at tjene til det nødvendige Livsophold hos andre, hvilket meget let kan medføre store Vanskeligheder for den paagældende Familie og friste de arbejdsgivende til at tvinge Brugerne til at optræde som ukollegiale Kammerater og tage Arbejde til en Pris, der ligger under, hvad der almindeligvis gives. Man har Eksempler i saa Henseende. Jeg tror ikke, det er det, man har tilsigtet, men jeg siger blot, at saaledes kan det meget let komme til at forme sig.

Jeg hilser ogsaa med Tilfredshed det Tillæg, som Loven faar, om, at de alt oprettede Brug, der er for smaa til at ernære en Familie, kan udvides, saaledes at de bliver selvstændige Brug. Jeg ved nok, at de mindste Husmandsbrug før har haft denne Adgang, men her er man altsaa gaaet en Del videre. Mit Parti havde ønsket, at man vilde have givet Tillægslaan til endnu større Lodder, end det her fore-